

Uusi CAP-kausi

Johan Åberg

VYR viljelijäseminaari 16.2.2023

EU:n 2023-2027 maatalous- ja maaseutupolitiikan tavoitteina on

1. **varmistaa maataloustuottajille kohtuulliset tulot**
2. **parantaa tuottavuutta ja kilpailukykyä**
3. **muuttaa elintarvikeketjun voimasuhteita**
4. tukea ilmastotoimia
5. suojella ympäristöä
6. säilyttää maisemat ja biodiversiteetti
7. tukea sukupolvenvaihdoksia
8. **säilyttää maaseutualueet elinvoimaisina**
9. **varmistaa elintarvikkeiden laatu ja täyttää terveysvaatimukset**

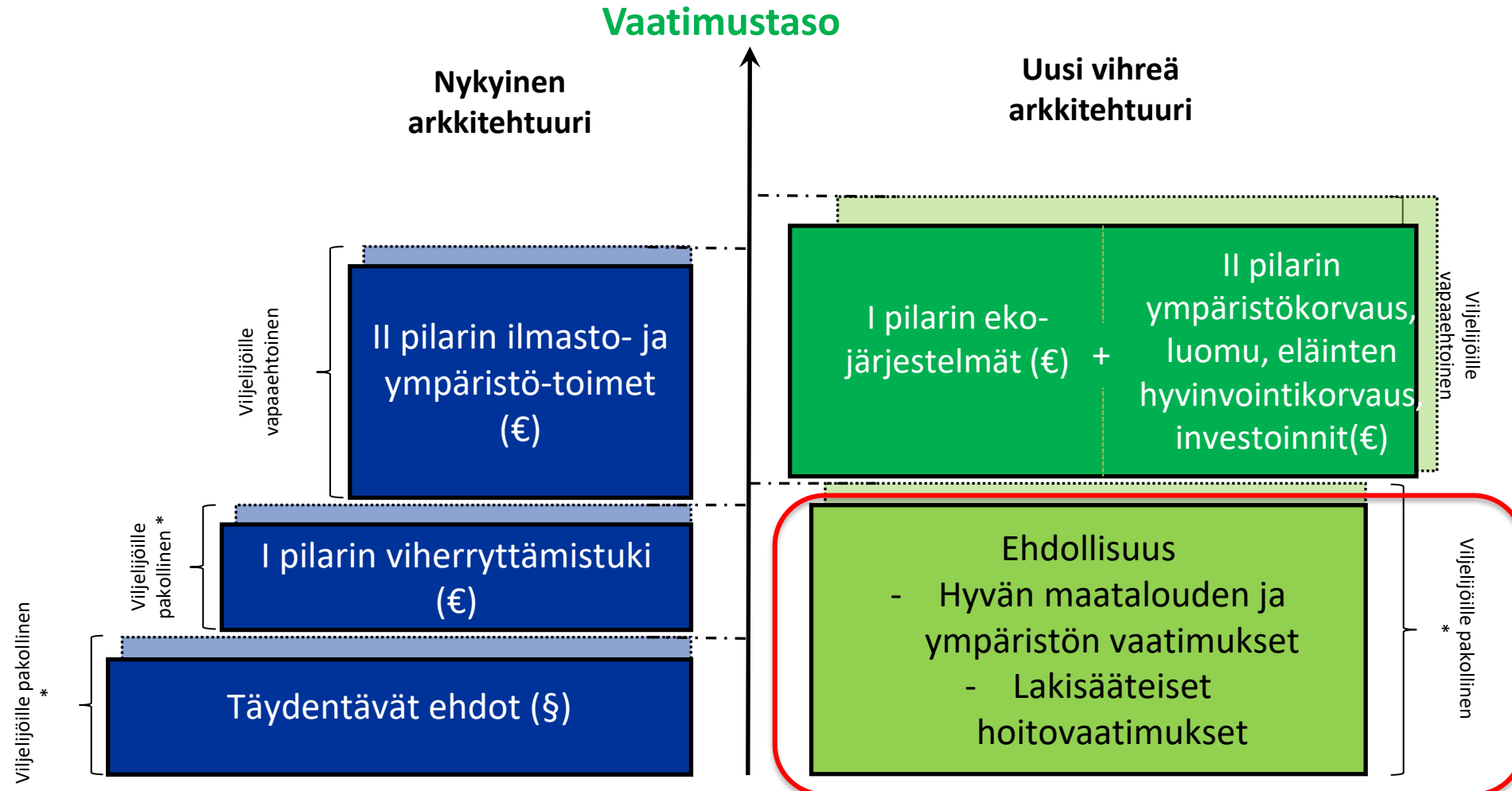

+ läpileikkaavasti: edistää osaamista, innovaatioita ja digitalisointia

Viljelijätukien muutokset vuodelle 2023

Viljelijätuet (ilman huoltovarmuuspakettia)	2022 milj. €	2023 milj. €
Kansallinen tuki (mom. 30.20.40)	330,2	350,0
EU-tulotuki yhteensä (mom. 30.20.41)	518,7	520,6
Ympäristötuki ym. yht. (30.20.43)	240,2	199,5
Luonnonmukaisen tuotannon tuki (30.20.43)	65,5	76,1
Eläinten hyvinvointikorvaus yht. (30.10.43)	65,0	74,0
Luonnonhaittakorvaus (mom. 30.20.44)	518,4	495,9
Yhteensä	1 738,0	1 716,1

CAP:n ”vihreä arkkitehtuuri” väline kolmeen vihreään tavoitteeseen ja kunnianhimon kasvuun

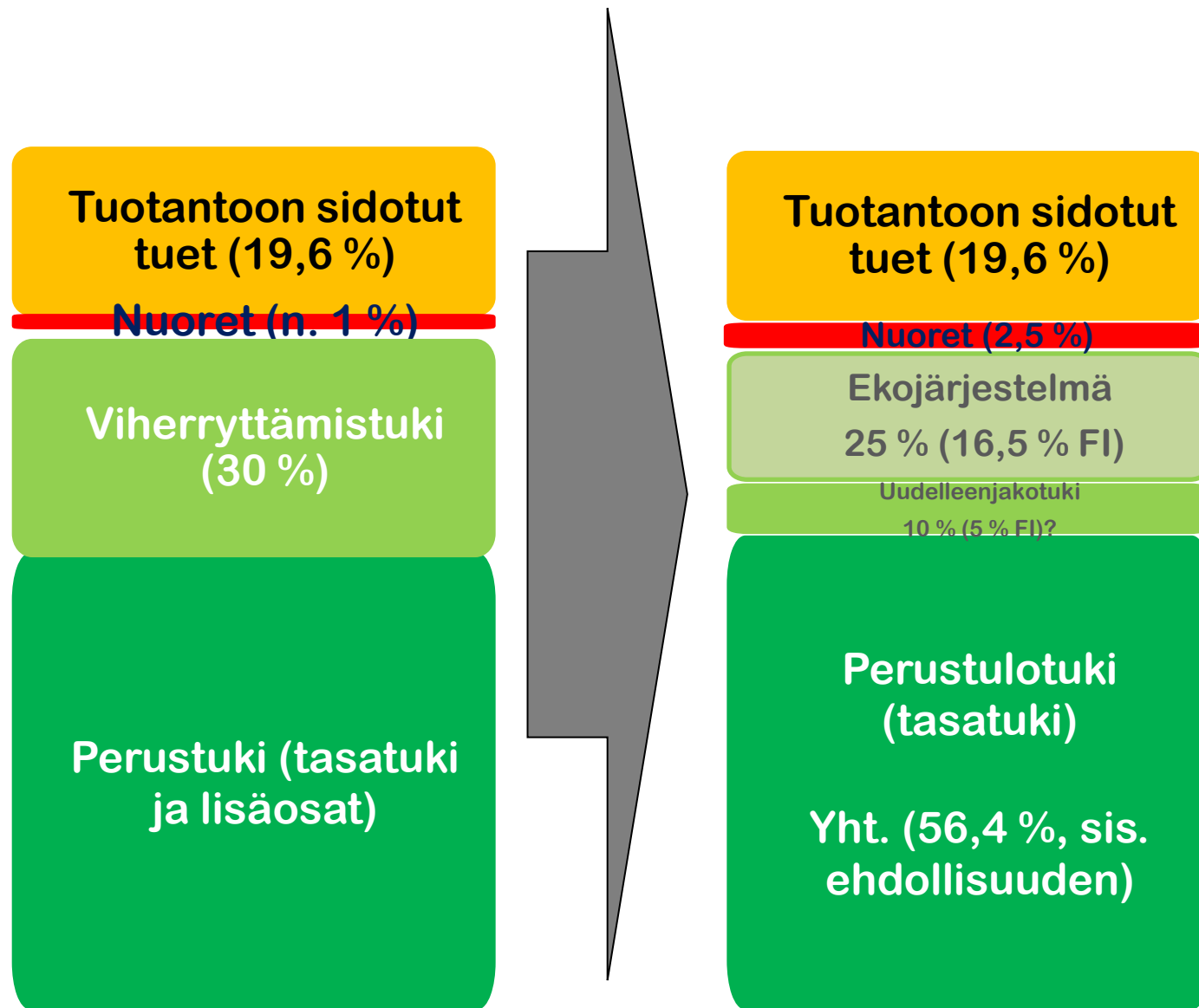
* viljelijöille pakollisia täyden tuen saamiseksi

Ehdollisuus

– Hyvät maatalouskäytännöt

- **GAEC 1, pysyvän nurmen säilyttäminen**
 - Viitevuosi 2018
- **GAEC 2, turvemaiden suojelu**
 - Vuoden 2022 jälkeen käyttöön otettu turvemaa on pidettävä aina nurmella (sama kivennäismaalla)
 - + kyntökielto vuodesta 2023 alkaen
 - **Lisäksi 2025 lähtien (kaikki turvemaat):**
 - Turvemaiden olevien pysyvien nurmien kyntö sallittu joka 5. vuosi
 - Maa-aineksen otto kielletty
 - Kasvuston poltto kielletty
 - Uusien avo-ojien kaivaminen kielletty
- **GAEC 3, peltokasvien sängön polttoa koskeva kielto**
- **GAEC 4, suojavaikot vesistöjen varsille**
 - 3 metrin suojakaista
- **GAEC 6, vähimmäiskasvipeite herkimmillä jaksoilla**
 - Vähintään **33 %** viljelijän peltoalasta on oltava kasvipeitteistä (sis. kevennetyn muokkauksen) kasvukauden ulkopuolella
 - Kesantojen on oltava pääsääntöisesti viher- tai sänkipeitteisiä kesän tietyn ajanjakson
- **GAEC 7, viljelykierto**
 - **Vuodesta 2023 lähtien yksivuotisia kasveja viljellessä kasvin pitää vuosittain vaihtua vähintään 33 prosentilla pinta-alasta (voimaan vuonna 2024) ja vuodesta 2025 alkaen jokaisella loholla viimeistään neljäntenä vuonna**
 - Poikkeuksia mm. alat, jotka ovat nurmella, perunalla, sokerijuurikkaalla, porkkanalla ym. sekä pienet alle 10 ha tilat/luomu
 - Viitevuosi 2025 voimaan tulevan viljelykiertovaatimuksen (max 3 v sama kasvi samalla loholla) osalta on 2022
- **GAEC 8, ei tuottava ala + hukkakauran ym. torjunta**
 - Vähintään **4 %** maatalousmaasta aktiivisen tuotannon ulkopuolella (EFA) -> käytännössä kesantoa
 - **Metsäisyyspoikkeus on edelleen voimassa**
 - -> velvoitealue Uusimaa, Varsinais-Suomi ja Ahvenanmaa (ei alla 10 ha tilat tai jos tilalla on nurmea yli 75 %)

EU:n kokonaan rahoittama suora tuki 2015-2027

Ekojärjestelmä

- Talviaikainen kasvipeitteisyys
 - Sänki ja yksi- ja monivuotiset kasvit
 - Ei muutoinkin jatkuvasti kasvipeitteiset alat
 - Ei suojavyöhykkeet, turvepeltojen nurmet (ymp) tai moma-alat
 - **Tukitaso noin 50 eur/ha**, vaihteluväli 40-60 e/ha (70 milj. e/1,4 milj. ha)
- Luonnonhoitonurmet
 - Niitettävä joka toinen vuosi
 - **Enintään 10 % luonnonhoitonurmea tukikelpoisesta alasta C-alueella**
 - **Tukitaso noin 65 eur/ha**, vaihteluväli 50-80 e/ha (90 000 ha)
- Viherlannoitusnurmet, max 3 perättäistä vuotta
 - Siemenseoksessa 4 eri lajia
 - Niitettävä joka toinen vuosi
 - Ei mahdollinen luomussa
 - **Tukitaso noin 80 eur/ha**, vaihteluväli 65-95 e/ha (30 000 ha)
- Monimuotoisuuskasvit
 - Saa lannoittaa perustamisen yhteydessä
 - Ei saa laiduntaa
 - Riistaruoointaa varten sadon saa korjata
 - **Tukitaso noin 300 eur/ha**, vaihteluväli 270-330 e/ha (25 000 ha)
 - Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto

Nämä yhteensä enintään
25% pinta-alasta (**ei siis
korvauskelpoisesta alasta**)

Suorat tuet, arvio

- **Perustuki**
 - Nykyään noin 124 e/ha + 75 e/ha AB-alueella
 - 2023 alkaen noin **140** e/ha, vaihteluväli 115-162 e/ha
 - Summa kasvaa hieman vuosittain
 - Nykyään noin 108 e/ha + 65 e/ha C-alueella
 - 2023 alkaen noin **115** e/ha, vaihteluväli 99-139 e/ha
 - Summa kasvaa hieman vuosittain
- **Uusi tukimuoto: Uudelleenjakotuki**
 - **Maksetaan kaikille tiloille 50 ensimmäisille hehtaareille**
 - Perussääntö on 10 % suorista tuista, mutta voi olla pienempi
 - Tukitaso arviolta noin **18 eur/ha**, vaihteluväli 14,5-21 e/ha
- **Nuorten viljelijöiden ha-tuki**
 - **Maksetaan 150 ha saakka viiden vuoden ajan**
 - Tukitaso arviolta **88** e/ha koko maassa, vaihteluväli 73-103 e/ha
 - Lisäksi pohjoisen tuen alueella maksetaan kansallista nuoren viljelijän tukea
- **Tuotantopalkkiot, pelto**
 - Peltokasvit (sokerijuurikas, valkuaiskasvit, öljysiemenet sekä hedelmät ja vihannekset AB)
 - 13,2 milj. e/vuosi
 - Suunniteltu tukitaso **145** e/ha (90 000 ha), vaihteluväli 80-170 e/ha
 - Tärkkelysperunapalkkio
 - 3,7 milj. euroa, arviolta **550** e/ha, vaihteluväli 450-650 e/ha

Luonnonhaittakorvaus

- **Kotieläinkorotus 60 e/ha poistuu**
 - Naudat, lampaat, kutut -> noin 50 % kompensatio kotieläintukien korotuksena
- **Yleinen luonnonhaittakorvaus säilyy ennallaan**
 - AB 217 e/ha (150 ha saakka, jonka jälkeen leikkuri)
 - C 242 e/ha (150 ha saakka, jonka jälkeen leikkuri)
- **Kesantoa enintään 25 prosenttia**
 - Kesannot ja luonnonhoitopellot
 - Kesanto (Vna 1384/2022)
 - tuotantoon käyttämätöntä maatalousmaata, joka on viher-, sänki- tai avokesantoa
 - Viherkesanto (Vna 1384/2022)
 - Yksi- tai monivuotinen riista-, maisema-, pölyttäjähönteis-, niitty- tai nurmikasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla kylvetty maatalousmaa
 - Huom. ei sis. esim. viherlannoitusnurmea

Ympäristökorvaus

- Tilakohtainen toimenpide (45 eur/ha (54) ja 113 eur/ha (200) puutarha)
 - Lohkomuistiinpanot
 - Maanäytteet
 - Maatilan ilmasto- ja ympäristösuunnitelma kolmannen vuoden loppuun mennessä
 - Tarkoituksena on tunnistaa, millaisia konkreettisia ympäristöhaasteita ja kehittämismahdollisuuksia tuensaajan tilalla on liittyen maatalouden vesiensuojeluun, maaperän kasvukunnon parantamiseen, ilmastonmuutoksen hillintään, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ilmansuojeluun, energiaan ja maatalousluonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen
 - Valinnaiset vaatimukset (voi vaihdella vuosittain)
 1. Ilmasto- ja ympäristökoulutus
 - Viisi eri koulutusosiota maatilan ympäristö-, ilmasto- ja monimuotoisuushaasteista (1/vuosi)
 2. Monimuotoisuuskaistat (2 peruslohkoa)
 - Hoitovelvoite
 3. Maaperän seurantatieto (2 peruslohkoa)
 - Laaja maa-analyysi (hiilen määrä ja orgaanisen aineksen määrä sekä jonkin maan kasvukuntoa tai ravinnetilaa kuvaava tutkimus tai
 - Kahdella peruslohkolla analyysin peltomaan laatutekijöistä maaperän skannauslaitteistolla
 4. Lannankäsittely (separaattori tai lietteen laskeutusmenetelmä), lannanluovutus, biokaasunurmi
 5. Pölyttäjien ravintokasvit (2 peruslohkoa)
 - Viljelyssä sadontuotantotarkoituksessa pölyttäjille ravintoa tarjoavia yksi- ja kaksivuotisia tuotantokasveja
 6. Täsmäviljelyteknologian käyttö
 - Tuotantopanosten paikkakohtainen levitys, kasvinsuojeluruiskun lohkoautomaatiikka, optinen hara, satomittaus (puimuri/ajosilppuri), automaattiohjaus (traktori/työkone/itsekulkeva kasvinsuojeluruisku)
 7. Kasvintuhoojien ja –tautien seuranta- ja tunnistussovellusten hyödyntäminen
 - Tuensaajalla on käytössään vuorovaikutteinen tietokoneella tai mobiililaitteella toimiva sovellus rikkakasvien, kasvitautien ja/tai kasvintuhoojien tunnistamiseksi ja kasvukaudenaikaisen kasvitauti- ja tuhoajatilanteen seuraamiseksi

Ympäristökorvauksen lohkokohtaiset toimenpiteet

- **Kiertotalouden edistäminen (37 e/ha)**
 - Lietelannan sijoittaminen/ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen
 - 15/10 (märkä/kuiva) m³/ha
- **Suojavyöhykkeet (350 e/ha)**
 - RUSLE 15 –mallin perusteella eroosioherkillä rantapelloilla, tulva-alueilla, pohjavesialueilla
- **Turvepeltojen monivuotiset nurmet (100 e/ha)**
 - Monivuotinen tuotantonurmi, jota ei uusita muokkaamalla sitoumuskauden aikana
- **Kerääjäkasvit (97 /ha) (Pitää täyttää CAEG 7, viljelykierto 33 %, jos ilmoittaa vuonna 2023)**
 - Enintään 30 % korvauskelpoisesta alasta
 - Voi perustaa seuraavan vuoden satokasvin
- **Maanparannus- ja saneerauskasvit (190 e/ha) (yksivuotinen toimenpide)**
 - Enintään 20 % korvauskelpoisesta alasta
 - Maanparannuskasvi on yksivuotinen (esim. muokkausretikka, sinimailanen, valkomesikkä)
 - Vain lohkoilla, jotka ovat olleet yksivuotisten viljelykasvien viljelyssä edellisenä vuonna
 - Jos toimenpiteelle suunniteltu vuosittainen tuotos jää tavoitteestaan tai ylittää tavoitteensa, voidaan tuensaajalle maksettavan enimmäispinta-alan osuutta muuttaa hallinnon toimesta seuraavalle sitoumusvuodelle
- **Valumavesien käsittely (77/214 e/ha)**
 - Säätosalaoituksen, säätökastelun ja kuivatusvesien kierrätyksen hoitotoimet
 - Hapan sulfaattimaa tai turvemaa
- **Vaihtoehtoiset kasvinsuojelumenetelmät puutarhakasveilla (500 e/ha)**
 - Vaihtoehtoinen kasvinsuojelu tai orgaaninen kate
- **Lintupellot (600 e/ha)**
 - Viljely kuten ennenkin ja tavoitteellisesti (kurkien, hanhien tai laulujoutsenten suosimia tuotantokasveja)
 - Maksetaan massaesiintymien todetuista levähdyksistä ja ruokailuista -> muuten ei maksua
 - Tilakohtainen vähimmäisala 10 ha ja enintään 50 % korvauskelpoisesta alasta

Ympäristötoimenpiteiden ”sekoitustaulukko”

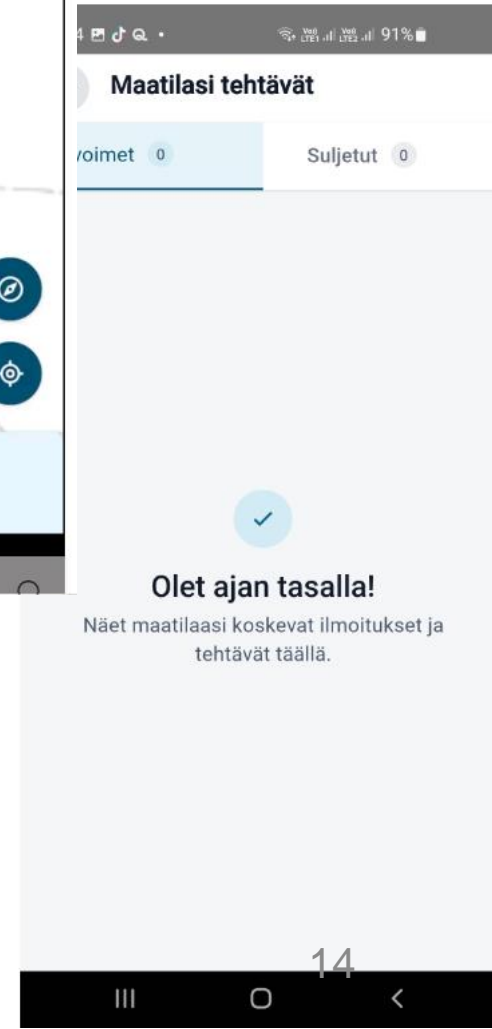
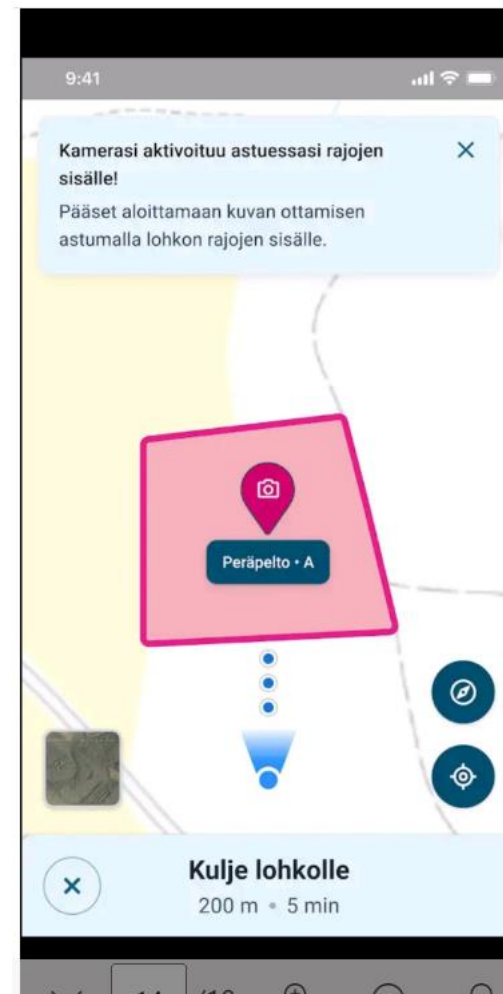
Y01-kasvi	Tilakohtainen toimenpide pellotasvit	Tilakohtainen toimenpide pellotasvit	3	voii ilmoittaa samalle lohkolle, molemmat maksetaan
Y01-puutarha	Tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit	Tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit	2	voii ilmoittaa samalle lohkolle, vain toinen maksetaan, katso lisätiedot
Y02	Maanparannus- ja saneerauskasvit	Maanparannus- ja saneerauskasvit	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y03	Keraajakasvien viljely	Keraajakasvien viljely	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y04	Kiertotalouden edistäminen	Kiertotalouden edistäminen	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y05	Suojavyöhykkeet	Suojavyöhykkeet	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y06	Turvepeltojen nurmet	Turvepeltojen nurmet	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y07-sääto	Valumavesien hallinta, säätösalaajitus	Valumavesien hallinta, säätösalaajitus	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y07-alta	Valumavesien hallinta, altakastelu	Valumavesien hallinta, altakastelu	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y08	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset (g)	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset (g)	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y09	Lintupellot (y)	Lintupellot	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y10-moma-A1	MOMA arvoluokka 1	MOMA arvoluokka 1	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y10-moma-A2	MOMA arvoluokka 2	MOMA arvoluokka 2	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y10-moma-raiv	MOMA raivaaminen (s)	MOMA raivaaminen	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y10-moma-aita	MOMA aitaaminen (s, v)	MOMA aitaaminen	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y10-moma-peto	MOMA petoaita (s, v)	MOMA petoaita	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y11	Kosteikkojen hoito	Kosteikkojen hoito	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y12	Aikuperäisrotujen kasvattaminen	Aikuperäisrotujen kasvattaminen	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y13	Aikuperäiskasvien viljely	Aikuperäiskasvien viljely	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y14	Aikuperäiskasvien varmuuskokkeimat	Aikuperäiskasvien varmuuskokkeimat	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Y15	Aikuperäisrotujen perimän säilytys	Aikuperäisrotujen perimän säilytys	4	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Luomu	Luomu (peltoviljely) (i, g)	Luomu (peltoviljely)	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Luomu	Luomu (avomaavihannekset)	Luomu (avomaavihannekset)	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Luomu	Luomu kotieläinlantuoto (k)	Luomu kotieläinlantuoto	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Ekojärjestelmä 01	Talvialkainen kasvipeittelsyys (x)	Ekojärjestelmä: Talvialkainen kasvipeittelsyys	1	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Ekojärjestelmä 03	Viherrannoitusnurnet (z, p)	Ekojärjestelmä: Viherrannoitusnurnet	2	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Ekojärjestelmä 04	Monimuotoisuuskasvit (h, j, p)	Ekojärjestelmä: Monimuotoisuuskasvit	2	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle
Ekojärjestelmä 02	Luonnonhoitonurnet (h, p)	Ekojärjestelmä: Luonnonhoitonurnet	2	ei voii ilmoittaa samalle lohkolle

Muutokset toimeenpanossa

- Pinta-alatuissa koko hakuprosessin muutos
 - Viljelijä voi muuttaa pinta-alatukihakemusta pitkälle syksyyn -> hakemusten hallinnollinen käsittely alkaa aiemmin myöhemmin
- Valvonta/seurantajärjestelmän muutos
 - Monitorointi vaiheittain käyttöön vuosina 2023-2025 (seurantaa)
 - Sentinel 1 ja 2
 - **Valvotaan kaikki lohkot** -> epäselvissä tapauksissa viljelijä joutuu toimittamaan hallinnolle valokuvia mobiiliapin kautta
 - -> prosessi kestää aiempaa pidempään?
 - **Lisäksi asiakirjavalvonta, ehdollisuuden valvonta, laadunarvioinnin maastokäynnit (uusi, tukiehtojen täyttyminen), peltolohkorekisterin ristiintarkastus, laadunarviointi (monitorointi, pinta-alat, ilmakuvat jne.)**

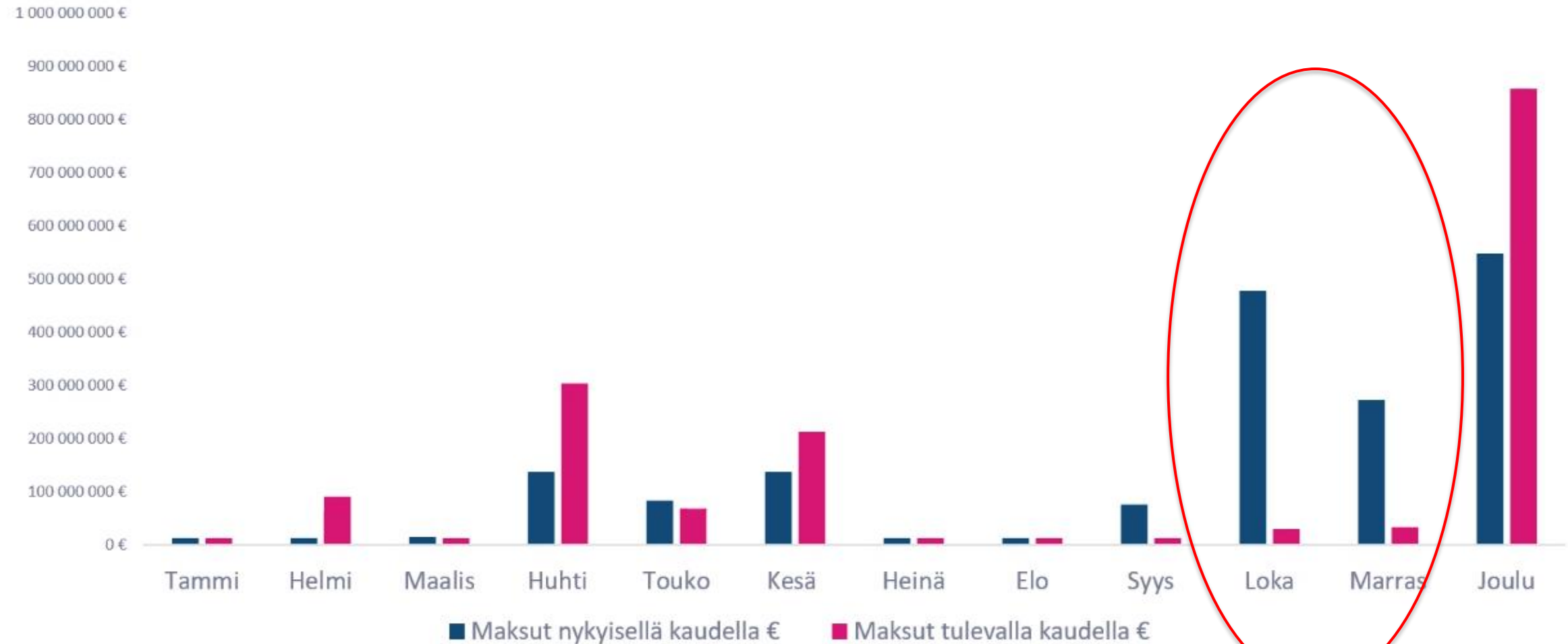
Vipu-mobiili

- Google Play ja App Store
- Vahva tunnistautuminen
- Täytyy sallia ainakin kameran käyttö ja sijainti
- Ensisijainen viljelijä voi kirjautua
 - Myöhemmin voi valtuuttaa osalliset ja neuvojan
- Etusivulla ”tehtävät” –kohta
- Offline-toiminto
 - Toiminto mahdollistaa kuvan ottamisen, vaikka verkkoyhteys ei olisikaan kyseisellä lohkolla käytettävissä.

Viljelijätukien maksuaikataulu painottuu joulukuulle ja kevääseen

Keskeiset esitetyt muutokset maksatuksissa

- Maksatusten alku lykkääntyy noin 2 kk eteenpäin
 - Yhteensä lähes 650 milj. euron maksatuserät loka-marraskuulta
 - Käytännössä maksatukset alkaisivat vasta joulukuussa
- Tukihakuvuoden aikana
 - Lokakuulta ->
 - Luonnonhaittakorvauksen ensimmäinen erä joulukuulle (+2 kk), noin 185/205 e/ha
 - Luomutuen ensimmäinen erä seuraavan vuoden huhtikuulle (+6 kk), noin 135 e/ha
 - Marraskuulta ->
 - Ympäristökorvauksen ensimmäinen erä seuraavan vuoden huhtikuulle (+5 kk), arviolta keskim. noin 80 e/ha
 - Ympäristösopimusten ensimmäinen erä seuraavan vuoden helmikuulle (+3 kk), noin 380/510 e/ha
 - Eläinten hyvinvointikorvauksen ensimmäisen erän poistuminen sioilta ja siipikarjalta → siirtyy seuraavan vuoden kesäkuulle (+7 kk), hieman yli 10 milj. euroa
 - Joulukuulta ->
 - Eläinpalkkioiden ensimmäinen erä seuraavan vuoden helmikuulle (+2 kk), noin 55 milj. euroa
 - Luonnonhaittakorvauksen loppumaksu seuraavan vuoden toukokuulle (+5 kk), noin 33/35 e/ha
- Tukihakua seuraavana vuonna
 - Huhtikuulta
 - Ympäristösopimusten loppumaksu toukokuulle (+1 kk), vajaa 5 milj. euroa
- Yhteensä vuodenvaihteen yli siirtyviä maksatuksia on lähes 300 milj. euroa

CAP:n lopputulos kohtuullisen hyvä lähtökohtiin suhteutettuna

- Tukien rahoitus säilyy ennallaan
- Ei tilakohtaisia tukikattoja
- Turvemaiden (nykyiset) viljelyä ei rajoiteta
- Syyskyntö jatkossakin mahdollinen
- Tuotantoon sidottuja tukia voi maksaa yhtä paljon kuin tälläkin hetkellä
- Valtaosa tuista myönnetään edelleen tuotanto- ja tulotukena
- **Reformi lopuksi enemmän hienosäätöä kuin vihreä vallankumous. Tilakohtaiset valinnat vaikuttavat entistä enemmän tilakohtaiseen tukikertymään**

Kiitos!

14.2.2023

18